

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE
CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF SERBIA

INVESTICIONI PODSTICAJI U USLUGAMA

CENTAR ZA PODRŠKU INVESTICIJAMA I JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO
investicije@pks.rs

24. Decembar 2018. godine

SADRŽAJ

I PRAVNI OSNOV.....	3
<u>II</u> PODSTICAJI PREKO NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE	5
III PODSTICAJI PREMA ZAKONU O ULAGANJIMA.....	7
IV DRŽAVNA POMOĆ PREKO FONDA ZA RAZVOJ	10
V DRŽAVNA POMOĆ – INOVACIJE	12
VI KOMBINOVANI TRANSPORT.....	13
VII DRŽAVNA POMOĆ – TURIZAM	15

I	PRAVNI OSNOV
----------	---------------------

A)Pravni akti u vezi sa podsticajima u sektoru usluga

Podsticaji za investiranje u sektoru usluga regulisani su čitavim setom pravnih akata i javnih poziva koji se raspisuju na osnovu ovih akata i sredstava predviđenih budžetom za tu godinu. Krovni zakon koji reguliše državnu pomoć u vidu podsticaja je Zakon o kontroli državne pomoći, a određene usluge imaju i posebno definisane podsticaje u okviru posebnih zakona koji regulišu konkretnu oblast. Sa druge strane, određene usluge nisu predmet podsticaja po jednim propisima, ali mogu biti predmet podsticaja po drugim propisima.

Zakon uređuje opšti okvir za dobijanje podsticaja, a uredbama, pravilnicima i drugim aktima se propisuju bliži uslovi za apliciranje za podsticaje. Za većinu programa podrške potrebno je sačekati i raspisivanje javnog poziva za učešće u konkursu.

U nastavku je dat pregled svih važećih pravnih akata na republičkom nivou relevantnih za podsticaje u sektoru usluga:

1.	Zakon o kontroli državne pomoći ("Sl. glasnik RS", br. 51/09)
2.	Uredba o pravilima za dodelu državne pomoći ("Sl. glasnik RS", br. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 i 119/14)
3.	Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ("Sl. glasnik RS", br: 36/09, 88/10, 38/15 i 113/17)
4.	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Sl. glasnik RS", br: 36/09 i 32/13)
5.	Pravilnik o kriterijumima, načinu i drugim pitanjima od značaja za sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja ("Sl. glasnik RS", br: 102/15, 5/17 i 9/18)
6.	Zakon o ulaganjima („Sl. glasnik RS“, broj 89/15 i 95/18)
7.	Uredba o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija („Sl. glasnik RS“, broj 18/18)
8.	Zakon o fondu za razvoj Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 119/12 i 5/15)
9.	Program Fonda za razvoj Republike Srbije
10.	Zakon o inovacionoj delatnosti ("Sl. glasnik RS", br. 110/05, 18/10 i 55/13)
11.	Pravilnik Fonda za inovacionu delatnost o pravilima za dodelu državne pomoći
12.	Zakon o železnici ("Sl. glasnik RS", br. 41/18)
13.	Uredba o stimulativnim merama u cilju unapređenja kombinovanog transporta („Sl. glasnik RS“, broj 67/15)
14.	Uredba o podsticajima investitoru da u Republici Srbiji proizvodi audiovizuelno delo ("Sl. glasnik RS", br. 10/18)
15.	Zakonu o turizmu ("Sl.glasnik RS", broj 36/09, 88/10, 99/11, 93/12, 84/15 i 83/18-dr. zakon)
16.	Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista na teritoriji Republike Srbije ("Sl.glasnik RS", broj 119/17)
17.	Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja kreditnih sredstava za podsticanje kvaliteta turističke ponude ("Sl. glasnik RS", br. 22/2016)
18.	Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 13/18)

B) Državna pomoć

Zakon o kontroli državne pomoći uređuje opšte uslove i postupak kontrole državne pomoći i definiše državnu pomoć kao svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, kojim korisnik državne pomoći stiče povoljniji položaj na tržištu u odnosu na konkurente, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu. Davalac državne pomoći može biti Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, preko nadležnih organa, i svako pravno lice koje raspolaže javnim sredstvima i dodeljuje državnu pomoć u bilo kom obliku.

U skladu sa ovim zakonom, dozvoljeno je dodeliti državnu pomoć:

- 1) koja je socijalnog karaktera, a dodeljuje se individualnim potrošačima bez diskriminacije u odnosu na poreklo robe, odnosno proizvoda, koji čine konkretnu pomoć;
- 2) koja se dodeljuje radi otklanjanja šteta prouzrokovanih prirodnim nepogodama ili drugim vanrednim situacijama.

Pored navedene može biti dozvoljena i državna pomoć koja se dodeljuje:

- 1) radi unapređenja ekonomskog razvoja područja Republike Srbije sa izuzetno niskim životnim standardom ili sa visokom stopom nezaposlenosti;
- 2) radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u privredi Republike Srbije ili izvođenja određenog projekta od posebnog značaja za Republiku Srbiju;
- 3) za unapređenje razvoja određenih privrednih delatnosti ili određenih privrednih područja u Republici Srbiji, ukoliko se time ozbiljno ne narušava, niti postoji pretnja ozbiljnom narušavanju konkurencije na tržištu;
- 4) za unapređenje zaštite i očuvanja kulturnog nasleđa.

Državna pomoć se prijavljuje kao:

- 1) šema državne pomoći ili
- 2) individualna državna pomoć.

Šema državne pomoći je skup svih propisa koji predstavljaju osnov za dodelu državne pomoći korisnicima (na primer Zakon o ulaganjima), dok se Individualna državna pomoć dodeljuje na osnovu akta davaoca državne pomoći.

U skladu sa Uredbom o pravilima za dodelu državne pomoći propisane su kategorije državne pomoći. Na osnovu te podele razrađuju se dalje različiti oblici subvencija koji se mogu svrstati u neki od oblika državne pomoći. Kategorije državne pomoći su:

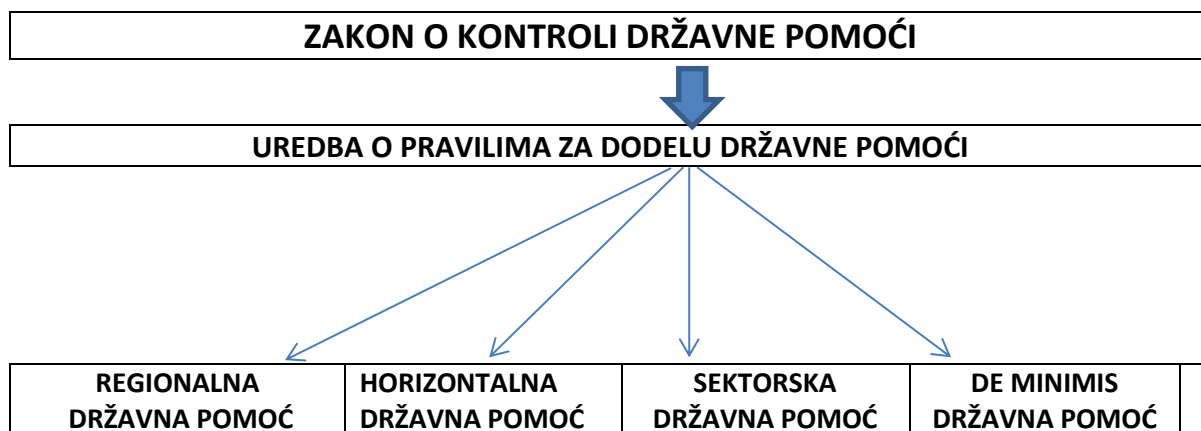
1-Regionalna državna pomoć koja se dalje deli prema primarnim ciljevima dodele, i to: investiciona državna pomoć, državna pomoć za novoosnovane male privredne subjekte i pomoć za operativno poslovanje;

2-Horizontalna državna pomoć koja se deli prema primarnim ciljevima dodele, i to:

- 1) za male i srednje privredne subjekte,
- 2) za sanaciju i za restrukturisanje privrednog subjekta u teškoćama,
- 3) za zapošljavanje,
- 4) za zaštitu životne sredine,
- 5) za istraživanje, razvoj i inovacije,
- 6) za usavršavanje,
- 7) u obliku rizičnog kapitala,
- 8) u oblasti kulture;

3-Sektorska državna pomoć koja se dodeljuje za specifične vrste sektorske državne pomoći, za koje se propisuju posebna pravila za dodelu u sektoru proizvodnje čelika, vađenja uglja i u sektoru saobraćaja;

4-Državna pomoć male vrednosti (*de minimis* državna pomoć) koja može da se dodeli samo ukoliko nije moguće dodeliti pomoć na osnovu pravila za regionalnu, horizontalnu i sektorsku državnu pomoć.

II	PODSTICAJI PREKO NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE
-----------	--

A) Pravni okvir

Pored Uredbe o kontroli državne pomoći podsticaji za zapošljavanje (de minimis i horizontalna državna pomoć) uređeni su posebnim zakonima kojima se uređuje zapošljavanje i usvojenim akcionim planom zapošljavanja. Zakonom o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ("Sl. glasnik RS", br: 36/09, 88/10, 38/15 i 113/17) propisane su mere aktivne politike zapošljavanja.

Jedna od tih mera su subvencije za zapošljavanje koje poslodavac može da ostvari za zapošljavanje nezaposlenih, i to:

1. na novootvorenim radnim mestima;
2. na upražnjenim radnim mestima, ako se radi o licima koja pripadaju kategoriji teže zapošljivih lica
3. u drugom slučaju utvrđenom Akcionim planomom.

Druga mera aktivne politike zapošljavanja jeste podrška samozapošljavanju, a to su sredstva i stručna pomoć koju može da ostvari nezaposleni koji osniva radnju, zadrugu, poljoprivredno gazdinstvo ili drugi oblik preduzetništva ili udruživanje sa više nezaposlenih, kao i osnivanje privrednog društva ukoliko osnivač zasniva u njemu radni odnos.

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Sl. glasnik RS", br: 36/09 i 32/13) propisane su podsticajne mere usmerene na podizanje motivacije, zapošljavanje i samozapošljavanje osoba sa invaliditetom. Poslodavac koji zaposli osobe sa invaliditetom koje se zapošljavaju pod posebnim uslovima može da ostvari pravo na refundaciju primerenih troškova prilagođavanja radnog mesta za zapošljavanje tih lica, prema propisima o državnoj pomoći. Ako zaposli na neodređeno vreme osobu sa invaliditetom bez radnog iskustva ima pravo na subvenciju zarade za tu osobu u trajanju od 12 meseci koja iznosi do 75% ukupnih troškova zarade sa pripadajućim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, ali ne više od iznosa minimalne zarade utvrđene u skladu s propisima o radu, a ostvaruje se prema propisima o državnoj pomoći.

Pravilnik o kriterijumima, načinu i drugim pitanjima od značaja za sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja ("Sl. glasnik RS", br: 102/15, 5/17 i 9/18) bliže uređuje razne vrste subvencija u cilju podsticanja zapošljavanja. Na osnovu zadatih kriterijuma sastavlja se rang lista onih koji mogu da dobiju subvencije, što znači da neće svi koji konkurišu automatski dobiti subvencije, nego najbolje rangirani podnosioci zahteva.

Napomena: Subvencije preko NZS se ne mogu koristiti za taksi prevoz, brokersko-dilerska društva, usluge menjačnica i ostale uslužne delatnosti (šifra delatnosti S-96.09).

B) Subvencije za zapošljavanje

Subvencija za otvaranje novih radnih mesta je državna pomoć male vrednosti (*de minimis* državna pomoć) koja se odobrava poslodavcima u jednokratnom iznosu radi zapošljavanja nezaposlenih na novootvorenim radnim mestima. Pravo može da ostvari poslodavac, pod uslovom da zapošljava nezaposlena lica sa evidencije Nacionalne službe na novootvorenim radnim mestima i ispuni ostale uslove definisanim javnim pozivom. Javni poziv poslodavcima za subvencije za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih na novootvorenim radnim mestima objavljen je u ove godine u februaru, **a zatvoren 30. novembra 2018. godine.**

C) Podrška samozapošljavanju

Podrška samozapošljavanju obuhvata pružanje stručne i finansijske podrške nezaposlenom pri otpočinjanju obavljanja delatnosti, a ostvaruje se kroz:

- informativne i savetodavne usluge u poslovnim centrima;
- obuke iz preduzetništva;
- subvenciju za samozapošljavanje;
- mentoring i specijalističke obuke.

Subvencija za samozapošljavanje je državna pomoć male vrednosti (*de minimis* državna pomoć) koja se dodeljuje nezaposlenom u jednokratnom iznosu radi osnivanje radnje, zadruge, poljoprivrednog gazdinstva ili drugog oblika preduzetništva ili osnivanje privrednog društva ukoliko osnivač zasniva u njemu radni odnos. Može je ostvariti nezaposleni ako je prijavljen na evidenciju nezaposlenih Nacionalne službe u periodu definisanim javnim pozivom i završio obuku iz preduzetništva. **Javni pozivi za ovaj vid podrške su istekli.**

D) Subvencije za osobe sa invaliditetom

Subvencija zarade za osobe sa invaliditetom bez radnog iskustva u 2018. godini

Javni konkurs je objavljen u februaru, **a prijave se primaju do kraja 2018. godine.** Poslodavac koji na neodređeno vreme zaposli osobu sa invaliditetom bez radnog iskustva, ima pravo na subvenciju zarade za tu osobu, u trajanju od 12 meseci od dana zasnivanja radnog odnosa. Subvencija zarade se odobrava u visini do 75% ukupnih troškova zarade sa pripadajućim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, ali ne više od iznosa minimalne zarade, pod uslovom da zapošljava osobu sa invaliditetom prijavljenu na evidenciju nezaposlenih koja nema radnog iskustva na poslovima na kojima se zapošljava i da poslodavac obavlja delatnost minimum 3 meseca pre podnošenja zahteva za subvenciju zarade, u radnom odnosu ima najmanje jedno zaposleno lice itd.

Subvencija za podršku osobama sa invaliditetom

Poslodavac koji zaposli osobu sa invaliditetom, koja se zapošljava pod posebnim uslovima, može da ostvari pravo na refundaciju primerenih troškova prilagođavanja radnog mesta za zapošljavanje tog lica, što podrazumeva tehničko i tehnološko opremanje radnog mesta, sredstava za rad, prostora i opreme u skladu sa mogućnostima i potrebama osobe sa invaliditetom. Poslodavac koji na neodređeno vreme zaposli osobu sa invaliditetom kojoj je potrebna stručna podrška na radnom mestu može ostvariti pravo na refundaciju troškova zarade za lice koje je angažovano na pružanju stručne podrške novozaposlenoj osobi sa invaliditetom kroz savetovanje, osposobljavanje, usluge asistencije na radnom mestu, praćenje pri radu, razvoj ličnih metoda rada i ocenjivanje efikasnosti, a može se

odobriti poslodavcu samo za vreme dok pruža pomoć zaposlenima sa invaliditetom, a najduže 12 meseci.

Javni konkurs za refundaciju troškova podrške osobama sa invaliditetom koje se zapošljavaju pod posebnim uslovima u 2018. godini je objavljen 14. februara i **otvoren je do kraja 2018. godine**. U skladu sa javnim pozivom moguće je ostvariti:

1-Refundaciju troškova zarade licu angažovanom na pružanju podrške na radnom mestu - radna asistencija- samo za vreme dok pruža stručnu pomoć, a najduže 12 meseci, a maksimalno u visini do 50.000 dinara mesečno. Radni odnos sa licem koje pruža stručnu podršku mora biti zasnovan najkasnije do dana zapošljavanja osobe sa invaliditetom za koju se traži stručna podrška i da lice koje pruža stručnu podršku ima najmanje srednje obrazovanje i 12 meseci profesionalnog iskustva u oblastima u kojima pruža stručnu podršku.

2-Refundacija primerenih troškova prilagođavanja radnog mesta u jednokratnom iznosu što podrazumeva tehničko i tehnološko opremanje radnog mesta, sredstava za rad, prostora i opreme, u skladu sa mogućnostima i potrebama zaposlene osobe sa invaliditetom, u jednokratnom iznosu do 400.000 dinara po osobi sa invaliditetom. Visina refundacije troškova podrške ne sme da bude veća od 100% opravdanih dodatnih troškova. Posebni uslovi koje treba ispuniti su da je prilagođavanje radnog mesta u skladu sa izvršenom procenom radne sposobnosti osobe sa invaliditetom.

III | **PODSTICAJI PREMA ZAKONU O ULAGANJIMA**

A) Pravni osnov

Zakon o ulaganjima koji je donet u novembru 2015. godine uređuje opšti pravni okvir za ulaganja u Srbiji i izjednačava domaće i strane ulagače. Ovo znači da svi ulagači, kako domaći tako i strani, uživaju punu slobodu ulaganja i da im se jemči zaštita investicija i stečenih prava ulagača.

Na osnovu ovog zakona doneta je Uredba o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija („Sl. glasnik RS“, broj 18/18, u daljem tekstu: Uredba) koja preciznije definiše direktne investicije kao ulaganja u materijalna i nematerijalna sredstva u cilju:

1. započinjanja obavljanja nove poslovne delatnosti,
2. proširenja postojećih kapaciteta ili proizvodnje na nove proizvode,
3. pribavljanja imovine direktno povezane sa privrednim subjektom, koji je prestao sa radom ili bi prestao sa radom ako ne bi bio kupljen od trećeg lica po tržišnim uslovima.

Pri tome se sticanje udela ili akcija privrednog društva ne smatra direktnom investicijom u smislu Uredbe.

B) Namena sredstava

Sredstva se mogu koristiti za finansiranje investicionih projekata kako u proizvodnom sektoru, tako i u **sektoru usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine i sektoru usluga hotelskog smeštaja na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj je utvrđeno područje banje**. Usluge koje mogu biti predmet međunarodne trgovine su usluge koje se pružaju putem informaciono-komunikacionih tehnologija prevashodno korisnicima van teritorije Republike Srbije (**razvojno-proizvodni centri, istraživačko-razvojni centri, objedinjeno i/ili ustupljeno obavljanje administrativnih procesa, skladištenje i obrada podataka, korisnički centri**).

C) Podela investicija

1 – Investicioni projekti za koje se sredstva dodeljuju bez raspisivanja javnog poziva

Ulaganje od posebnog značaja predstavlja ulaganje čije ostvarenje bi bitno uticalo na dalji razvoj privrede Republike Srbije, unapređenje konkurentnosti privrede i Republike Srbije kao investicione lokacije i njen ravnomeran regionalni razvoj u odnosu na predmet ulaganja i teritorijalnu koncentraciju određenih privrednih grana i privrednih delatnosti i kod kojeg je ulaganje:

- a) u osnovna sredstva veće od 5 miliona evra ili otvaranje više od 500 novih radnih mesta, ili
- b) u osnovna sredstva veće od 2 miliona evra ili otvaranje više od 100 novih radnih mesta za treću ili četvrtu grupu opština prema stepenu razvijenosti, odnosno u devastirano područje,
- c) ulaganje koje se realizuje na teritoriji jedne ili više jedinica lokalne samouprave i podstiče realizaciju zajedničkih razvojnih prioriteta više jedinica lokalne samouprave u funkciji povećanja nivoa njihove konkurentnosti,
- d) ulaganje na osnovu usvojenih bilateralnih sporazuma i sporazuma o prekograničnoj saradnji.

Pored ovih investicija sredstva se bez raspisivanja konkursa mogu dodeliti i u sledećim sektorima navedenim u tabeli ukoliko ispunjavaju minimalne uslove vezane za broj zaposlenih i troškove ulaganja:

Investicioni projekat u sektoru	Minimalan broj novozaposlenih (novootvorenih radnih mesta)	Minimalan iznos opravdanih troškova ulaganja (u evrima)
Proizvodnja	100	500.000
Usluge međunarodne trgovine	100	150.000
Poljoprivreda	25	2.000.000
Usluge hotelskog smeštaja u banjskim područjima	70	2.000.000

2 — Investicioni projekti za koje se sredstva dodeljuju po apliciranju na Javni poziv

Ukoliko investicija ne ispunjava navedene uslove neophodno je sačekati raspisivanje Javnog poziva za dodelu sredstava što je u nadležnosti Ministarstva privrede. **Javni poziv je raspisan u junu 2018. godine i otvoren je do utroška sredstava.**

D) Vrsta i visina sredstava koja mogu biti dodeljena za investicije

Korisnik sredstava dužan je da obezbedi učešće od najmanje 25% opravdanih troškova iz sopstvenih sredstava ili iz drugih izvora, koji ne sadrže državnu pomoć.

Maksimalna visina sredstava koja može biti dodeljena za investicione projekte:

- ✧ VELIKIM privrednim subjektima do 50% opravdanih troškova,
- ✧ SREDNJIM privrednim subjektima do 60% opravdanih troškova,
- ✧ MALIM privrednim subjektima do 70% opravdanih troškova.

Razvrstavanje po veličini privrednih subjekata se vrši po kriterijumima u tabeli, s tim što je potrebno da bude ispunjen prvi i jedan od druga dva uslova:

Veličina	Broj zaposlenih	Vrednost prihoda	Ukupna imovina
mali	do 50	do 10 mln evra	do 10 mln evra
srednji	od 50 do 250	od 10 do 50 mln evra	od 10 do 43 mln evra
veliki	više od 250	više od 50 mln evra	više od 43 mln evra

Opravdani troškovi su:

1. ulaganja u materijalna i nematerijalna sredstva ili troškovi bruto zarada za nova radna mesta (gross 2) povezana sa investicionim projektom u dvogodišnjem periodu nakon dostizanja pune zaposlenosti
2. troškovi zakupa poslovnih prostorija
3. troškovi kupovine privrednog subjekta, koji je prestao sa radom, ili bi prestao sa radom ako ne bi bio kupljen

Visina sredstava koja može biti dodeljena za investicione projekte za velika preduzeća		
za opravdane troškove ulaganja do 50 mln EUR	za deo opravdanih troškova ulaganja iznad 50 mln EUR, a do 100 mln EUR	za deo opravdanih troškova ulaganja preko 100 mln EUR
max do 50%	max do 25%	max do 17%
opravdani troškovi su ulaganja u materijalna i nematerijalna sredstva ili troškovi bruto zarada u dvogodišnjem periodu nakon realizacije investicije		

Uslovi za dodelu sredstava po raspisanom Javnom pozivu su prikazani su u tabeli u nastavku:

Nivo razvijenosti opštine (grupa jedinice lokalne samouprave)	Minimalan broj novozaposlenih (novootvorenih radnih mesta)	Minimalan iznos opravdanih troškova ulaganja (u evrima)	Odobreni podsticaji	Savet može dodatno da odobri	
			Podsticaji za opravdane troškove dvogodišnjih bruto zarada	Dodatak na visinu ulaganja u osnovna sredstva	Dodatni podsticaji za radno intenzivne projekte
I	50	500.000	20%, maksimum 3.000 € po novootvorenom radnom mestu	+10%	za 200 – 500 novozaposlenih + 10% od iznosa troškova dvogodišnjih bruto plata
II	40	400.000	25%, maksimum 4.000 € po novootvorenom radnom mestu	+15%	
III	30	300.000	30%, maksimum 5.000 € po novootvorenom radnom mestu	+20%	
IV	20	200.000	35%, maksimum 6.000 € po novootvorenom radnom mestu	+25%	
Devastirana područija	10	100.000	40%, maksimum 7.000 € po novootvorenom radnom mestu	+30%	za 500 – 1.000 novozaposlenih + 15% od iznosa troškova dvogodišnjih bruto plata
Investicioni projekti u sektoru usluga	15	150.000	-	-	za više od 1.000 novozaposlenih + 20% od iznosa troškova dvogodišnjih bruto plata

E) Ograničavajući uslovi

Sredstva mogu biti dodeljena samo pod sledećim uslovima:

1. da se investicija održi na istoj lokaciji u jedinici lokalne samouprave u kojoj se realizuje ulaganje, najmanje 5 godina nakon realizacije projekta za velike privredne subjekte, odnosno najmanje 3 godine za male i srednje privredne subjekte, i
2. da se dostignuti broj zaposlenih nakon realizacije investicionog projekta ne smanjuje u periodu 5 godina za velike privredne subjekte, odnosno 3 godine za male i srednje privredne subjekte,
3. korisnik sredstava je dužan da svakom zaposlenom redovno isplaćuje osnovnu zaradu najmanje u visini 120% minimalne zarade,
4. rok za realizaciju investicionog projekta i otvaranje novih radnih mesta povezanih sa investicionim projektom, je 3 godine od dana zaključenja ugovora o dodeli sredstava podsticaja, a koji se nakon zaključenja može produžiti najviše na pet godina,
5. ukupan iznos sredstava koja se mogu dodeliti u skladu sa ovom uredbom i drugih podsticaja određuje se u apsolutnom iznosu, pri čemu ne sme da predje gornju granicu do koje je dozvoljeno dodeliti ukupan iznos državne pomoći u skladu sa propisima kojima se uređuju pravila za dodelu državne pomoći.

F) Nemogućnost dobijanja podsticaja

Sredstva se **ne mogu koristiti za finansiranje investicionih projekata u sektoru saobraćaja, razvoja softvera, ugostiteljstva**, igara na sreću, trgovine, proizvodnje sintetičkih vlakana, uglja i čelika, duvana i duvanskih prerađevina, oružja i municije, brodogradnje, aerodroma, komunalnom sektoru i sektoru energetike, širokopojasne mreže, logističkih centara, ribarstva i akvakulture. Međutim, moguće je koristiti sredstva za finansiranje investicionih projekata u sektoru razvoja softvera, ako su u funkciji unapređenja proizvoda, proizvodnog procesa ili pružanja usluga međunarodne trgovine.

Od prava na dodelu sredstava izuzimaju se privredni subjekti u teškoćama, zatim subjekti koji imaju dospele, a neizmirene obaveze prema Republici Srbiji, privredni subjekti kod kojih je broj zaposlenih smanjen za 10% i više u prethodnih 12 meseci pre podnošenja prijave i u kojima Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ima učešće u vlasništvu, koji je u obavezi povraćaja nedozvoljene državne pomoći i kome je bio raskinut ugovor o dodeli podsticajnih sredstava.

IV DRŽAVNA POMOĆ PREKO FONDA ZA RAZVOJ

A) Pravni osnov

Zakonom o fondu za razvoj Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 119/12 i 5/15) regulisano je poslovanje Fonda za razvoj koji obavlja, između ostalog, i poslove odobravanja kredita za podsticanje razvoja privrednih subjekata. Krediti i garancije iz sredstava Fonda mogu se odobravati privrednim subjektima koji su u većinskom privatnom ili državnom vlasništvu, osim javnim preduzećima. U nastavku je pregled aktuelnih kredita za koje se može konkurisati preko Fonda za razvoj, a koji predstavljaju de minimis državnu pomoć.

B) Krediti za održavanje tekuće likvidnosti

Finansijska podrška je namenjena privrednim subjektima razvrstanim kao mikro, mala, srednja i velika u većinskom privatnom vlasništvu koja su registrovana u relevantnom registru, a koji dostave finansijske izveštaje za prethodne dve godine u kojima nije iskazan gubitak.

Sredstva po ovom Projektu se ne mogu koristiti za:

- 1-organizovanje igara na sreću, lutrija i sličnih delatnosti,
- 2-proizvodnju i promet bilo kog proizvoda ili aktivnosti, koje se prema domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama i sporazumima, smatraju zabranjenim,
- 3-promet nafte i naftnih derivate.

Rok otplate: do 18 meseci u okviru koga je grejs period do 3 meseca

Kamatna stopa:

- 2% godišnje uz garanciju banke
- 3,5% godišnje uz ostala sredstva obezbeđenja

Maksimalan iznos kredita je 120.000.000 dinara ukoliko je kredit obezbeđen hipotekom nad nepokretnošću, sa tim da za pravna lica mora biti ispunjen uslov da imaju 35 radnika kako bi dobili maksimalan iznos kredita. Minimalni iznos kredita za pravna lica je 1.000.000 dinara.

C) Kratkoročni krediti

Finansijska podrška je namenjena privrednim subjektima razvrstanim kao preduzetnici, mikro, mala, srednja i velika pravna lica u većinskom privatnom vlasništvu koja su registrovana u APR, a koji dostave finansijske izveštaje za prethodne dve godine u kojima nije iskazan gubitak. Kratkoročni krediti se odobravaju privrednim subjektima, za povremena obrtna sredstva, za podsticanje konkurentnosti i likvidnosti domaće privrede.

Sredstva po ovom Projektu se ne mogu koristiti za:

- 1-organizovanje igara na sreću, lutrija i sličnih delatnosti;
- 2-proizvodnju i promet bilo kog proizvoda ili aktivnosti, koje se prema domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama i sporazumima, smatraju zabranjenim;
- 3-promet nafte i naftnih derivata,

Rok otplate od 3 do 12 meseci. Kamatna stopa je 2,5% obezbeđenje kredita. Za pravna lica mora biti ispunjen uslov da imaju 35 radnika kako bi dobili maksimalan iznos kredita (u skladu sa iznosom bankarske garancije). Minimalni iznos kredita za pravna lica je 1.000.000 dinara.

D) Investicioni krediti

Finansijska podrška je namenjena privrednim subjektima razvrstanim kao preduzetnici, mikro, mala, srednja i velika pravna lica u većinskom privatnom vlasništvu koja su registrovana u APR, a koji dostave finansijske izveštaje za prethodne dve godine u kojima nije iskazan gubitak.

Ovaj kredit preporučuje se preduzećima kojima su neophodna sredstva za finansiranje nabavke opreme, mašina i postrojenja, izgradnju ili kupovinu proizvodnog ili poslovnog prostora. Moguće je refundiranje sredstava ukoliko su ulaganja vršena u periodu od šest meseci pre podnošenja zahteva za kredit, a odnose se na predmetnu investiciju. Za nabavku trajnih obrtnih sredstava može se koristiti 20% od ukupnog kredita.

Sredstva po ovom program se ne mogu koristiti za:

- 1-organizovanje igara na sreću, lutrija i sličnih delatnosti;
- 2-proizvodnju i promet bilo kog proizvoda ili aktivnosti, koje se prema domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama i sporazumima, smatraju zabranjenim;
- 3-promet nafte i naftnih derivata,

Rok otplate:

1-do 4 godine u okviru koga je grejs period do 9 meseci za preduzetnike za trajna obrtna sredstva,
2-do 8 godina u okviru koga je grejs period do jedne godine za preduzetnike za investicione projekte,
3-do 10 godina u okviru koga je grejs period do jedne godine za pravna lica za investicione projekte.
Kamatna stopa je 1,5 % uz garanciju banke, a 3% uz ostala sredstva obezbeđenja.

Maksimalan iznos kredita je 120.000.000 dinara ukoliko je kredit obezbeđen hipotekom nad nepokretnošću, sa tim da za pravna lica mora biti ispunjen uslov da imaju 35 radnika kako bi dobili maksimalan iznos kredita. Minimalni iznos kredita za pravna lica je 1.000.000 dinara.

V	DRŽAVNA POMOĆ – INOVACIJE
----------	----------------------------------

A)Pravni osnov

Fond za inovacionu delatnost je posebno pravno lice osnovano Zakonom o inovacionoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 18/10 i 55/13). Fond obavlja poslove u vezi sa finansiranjem u oblasti sprovođenja inovacione politike. Fond ostvaruje prihod iz sredstava budžeta, donacija, poklona itd. Sredstva Fonda se koriste za realizaciju i plasman tržišno orjentisanih inovacija novoosnovanih privrednih subjekata, a Fond može učestvovati u sufinansiranju programa za podsticanje inovativnosti u prioritetnim oblastima nauke, ako ih organizuju i finansiraju međunarodne organizacije, finansijske institucije ili druga pravna i fizička lica.

Za finansiranje inovacione delatnosti mogu se koristiti sredstva budžeta pod sledećim uslovima:

- 1) da se inovaciona delatnost finansira korišćenjem bespovratnih budžetskih sredstava;
- 2) da sredstva budžeta Republike Srbije ne budu veća od 50% neophodnih sredstava za realizaciju pojedinih inovacionih delatnosti i projekata.

Na finansiranje inovacione delatnosti sredstvima budžeta primenjuje se zakon kojim se uređuje državna pomoć male vrednosti (*de minimis*), kao i podzakonski propisi doneti radi njegovog izvršavanja. Pravilnik Fonda za inovacionu delatnost o pravilima za dodelu državne pomoći reguliše detaljnije dodelu sredstava po programu ranog razvoja i programu sufinansiranja inovacija.

B)Program saradnje nauke i privrede (*Collaborative Grant Scheme for R&D organizations and Private Sector Enterprises*)

Glavni podnosilac prijave iz konzorcijuma mora biti mikro, malo ili srednje privredno društvo u većinskom privatnom vlasništvu, osnovano u Srbiji u skladu sa važećim Zakonom o privrednim društvima Republike Srbije, sa godišnjim poslovnim prihodom od najmanje 200,000 evra i mora biti profitabilno. Konzorcijum mora uključivati najmanje jednu javnu naučnoistraživačku organizaciju kao Glavnog kopodnosioca Prijave, registrovanu i akreditovanu u Srbiji u skladu sa važećim zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti Republike Srbije, relevantnu za oblast industrije i tehnologiju koja je opisana u predloženom projektu.

Program će pokriti maksimalno 70% ukupnih troškova za projekte čiji je glavni podnosilac prijave mikro ili malo preduzeće i maksimalno 60% ukupnih troškova projekta ako je glavni podnosilac prijave srednje preduzeće, s tim da finansiranje koje Fond obezbeđuje ne može biti veće od 300,000 evra po projektu. Najmanje 30% od ukupno odobrenog budžeta projekta za mikro i mala preduzeća i 40% za srednja preduzeća mora biti obezbeđeno od strane podnosioca prijave iz drugih, privatnih izvora, nezavisno od Fonda ili bilo kojih drugih programa finansiranja iz javnog sektora.

Trajanje projekta u okviru Programa sufinansiranja inovacija može biti najviše do 2 godine.

Sredstva za realizaciju Programa saradnje nauke i privrede se mogu koristiti za finansiranje sledećih kategorije troškova:

- Zarade (uključujući sve pripadajuće poreze i doprinose za zaposlene koji rade na projektu);

- Oprema i materijal za istraživanje i razvoj;
- Poslovni prostor i podrška poslovanju;
- Usluge vezane za istraživanje i razvoj, usluge podizvođača;
- Stručnjaci/savetnici za istraživanje i razvoj;
- Prijava patenta i prateći troškovi, sertifikacije.

Porez na dodatu vrednost (PDV) nije dozvoljen trošak.

Krajnji rok za podnošenje prijave je 28. decembar 2018. godine.

VI	KOMBINOVANI TRANSPORT
-----------	------------------------------

A)Pravni osnov

U skladu sa Uredbom o dodeli državne pomoći, privrednom subjektu koji obavlja delatnost saobraćaja može da se dodeli podsticaj i za kombinovani transport tereta, saobraćaj u unutrašnjoj plovidbi i vazdušni saobraćaj.

Državna pomoć u saobraćaju može da se dodeli u cilju zamene drumskog transporta tereta železničkim transportom, kao i u cilju unapređenja ovog kombinovanog transporta i dodeljuje se isključivo kao investiciona državna pomoć. Opravdani troškovi za dodelu državne pomoći za kombinovani transport tereta su ukupni investicioni troškovi:

- 1) izgradnje i prilagođavanja terminala kombinovanog transporta uključujući i opremu za špediciju,
- 2) procenjenih većih troškova opreme za kombinovani transport koja se odnosi na: kontejnere za drumski transport, posebna vozila i kontejnere za kombinovani transport, primenu polu-nosača za olakšavanje utovara, primenu početne i kasnije drumske transportne opreme i primenu opreme za kopnenu navigaciju,
- 3) inovativni troškovi špedicije i logističkih sistema, posebno intermodalnih informacija i komunikacionih sistema za poboljšanje ponude kombinovanog transporta,
- 4) kupovina brzih lokomotiva radi pružanja novih, kvalitetnijih usluga u kombinovanom transportu, preusmeravajući transport tereta sa drumskog na železnički.

Visina državne pomoći utvrđuje se, i to:

- 1) do 50% opravdanih troškova iz člana 91. stav 2. tačka 1) ove uredbe,
- 2) do 100% opravdanih troškova iz člana 91. stav 2. tačka 2) ove uredbe,
- 3) do 30% opravdanih troškova iz člana 91. stav 2. tačka 3) ove uredbe,
- 4) do 30% opravdanih troškova iz člana 91. stav 2. tačka 4) ove uredbe u toku jednogodišnjeg pilot projekta.

Državna pomoć može da se dodeli za saobraćaj u unutrašnjoj plovidbi, i to za:

- 1) ulaganja u infrastrukturu terminala u lukama i pristaništima,
- 2) ulaganja u stacionarnu i prenosivu opremu, potrebnu za utovar i istovar u lukama i pristaništima.

Opravdani troškovi za dodelu državne pomoći za saobraćaj u **unutrašnjoj plovidbi** su troškovi razvoja novih ili dodatnih transportnih kapaciteta u unutrašnjoj plovidbi, čija visina se utvrđuje do 50% opravdanih troškova.

Državna pomoć može da se dodeli **avio prevoznicima** za otvaranje novih linija između regionalnog i nacionalnog aerodroma ili regionalnog i aerodroma u drugim zemljama, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da avio prevoznik poseduje važeće uverenje o osposobljenosti za obavljanje javnog avio-transporta,
- 2) da nova linija ili novi red letenja bude održiv dugoročno, a državna pomoć mora biti degressivna i vremenski ograničena,
- 3) da uspostavljanju nove linije prethodi izrada poslovnog plana koji će potvrditi celishodnost linije i posle prestanka dodele državne pomoći,
- 4) da se državna pomoć dodeljuje najduže pet godina, a visina državne pomoći u bilo kojoj godini ne može biti veća od 50% opravdanih troškova u toj godini, niti veća od 40% ukupnih opravdanih troškova u celom periodu,

- 5) da opravdani troškovi obuhvataju ukupne troškove otvaranja nove linije koji se odnose na početne komercijalne i troškove marketinga, kao i troškove smeštaja letaćkog osoblja u okviru aerodroma,
- 6) da se dodela državne pomoći obustavi kada se dostignu ciljevi u smislu broja putnika ili rentabilnosti nove linije, a ako se to ostvari pre isteka predviđenog roka,
- 7) da je dodela državne pomoći povezana sa neto povećanjem broja prevezenih putnika,
- 8) da postupak dodele državne pomoći za otvaranje novih vazdušnih linija bude javan i da omogući svim zainteresovanim avioprevoznicima da, pod jednakim uslovima, ponude svoje usluge,
- 9) da je davalac državne pomoći dužan da objavi godišnju listu linija za koje je dodeljena državna pomoć za svaki aerodrom, navodeći izvore državne pomoći, korisnika, i broj putnika.

B) Kombinovani transport

Zakon o železnici ("Sl. glasnik RS", br. 41/18) propisuje da Vlada bliže uređuje državnu pomoć i stimulatívne mere u cilju unapređenja kombinovanog transporta u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast. Tako su Uredbom o stimulatívnim merama u cilju unapređenja kombinovanog transporta propisane podsticajne mere za razvoj kombinovanog transporta. Propisano je da kombinovani transport obuhvata transport intermodalne transportne jedinice ili drumskog vozila kod koga se veći deo prevoznog puta obavlja železnicom, a početni i završni deo prevoznog puta drumskim transportom na što je moguće kraćim rastojanjima.

Stimulatívne mere dodeljuju se privrednim subjektima preko kojih se realizuje kombinovani transport, a to su:

- 1) vlasnici i upravljači terminala za kombinovani transport;
- 2) operateri za železnički i drumski transport;
- 3) operateri kombinovanog transporta;
- 4) upravljači železničke infrastrukture i špedicije.

Stimulatívne mere koje se odnose na ukupne investicione troškove dodeljuju se za:

- 1) izgradnju i rekonstrukciju terminala za kombinovani transport (infrastruktura) uključujući i pretovarnu opremu i mehanizaciju na terminalima;
- 2) opremu za obavljanje kombinovanog transporta: intermodalne transportne jedinice i poluprikolice za drumski transport kontejnera;
- 3) informacione i komunikacione sisteme, inovativnu opremu koju koriste privredni subjekti i carina u kombinovanom transportu;
- 4) železnička vozna sredstva: lokomotive i specijalizovani vagoni za kombinovani transport.

Finansijska sredstva obezbeđuju se u okviru raspoloživih sredstava u budžetu Republike Srbije kao i iz fondova međunarodne razvojne pomoći u skladu sa propisima.

Visina stimulatívnihih mera koje mogu biti dodeljene u odnosu na ukupne investicione troškove utvrđena je tako da je moguće dodeliti sredstva u iznosu:

- 1) do 50% od investicionih troškova iz člana 4. tačka 1) ove uredbe;
- 2) do 100% od investicionih troškova iz člana 4. tačka 2) ove uredbe;
- 3) do 30% od investicionih troškova iz člana 4. tačka 3) ove uredbe;
- 4) do 30% od investicionih troškova iz člana 4. tačka 4) ove uredbe.

Stimulatívne mere se ne mogu dodeliti privrednim subjektima:

- 1) u teškoćama (privredni subjekt kome je ugrožen opstanak na tržištu, odnosno koji u poslednjoj godini poslovanja beleži smanjenje ukupnog prihoda, rast gubitaka, rast zaliha, višak kapaciteta, smanjenje novčanihi tokova i rast duga);
- 2) koji imaju dospele, a neizmirene obaveze prema Republici Srbiji;
- 3) kod kojih je znatno smanjen broj zaposlenih u prethodnih 12 meseci od datuma podnošenja prijave (30% i više).

VII DRŽAVNA POMOĆ – TURIZAM

Prema Zakonu o turizmu ("Sl.glasnik RS", broj 36/09 i 88/10) propisane su mere podsticaja za:

- 1) učešće u finansiranju izrade stratezijskih master planova, programa razvoja turističkih proizvoda, programa razvoja turizma, studija izvodljivosti turističkih projekata, urbanističkih planova turističkih mesta i mesta za odmor;
- 2) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija i turističkih mesta, turističko-kulturnih i turističkih manifestacija u zemlji i inostranstvu, kao i programe edukacije i usavršavanje veština zaposlenih u turizmu;
- 3) učešće u finansiranju izrade projekta zaštite prirode, životne sredine, prirodnih resursa i kulturne baštine turističkog mesta;
- 4) podsticanje izgradnje turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera značajnih za unapređenje kvaliteta turističke ponude;
- 5) unapređenje postojeće turističke ponude i intenziviranje njenog korišćenja;
- 6) podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista i organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije.

Zahtev za korišćenje sredstava sadrži naročito: osnovne podatke o podnosiocu zahteva, osnovne podatke o projektu, plan finansiranja projekta i vreme realizacije projekta. Ministar donosi rešenje o prenosu namenskih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno zaključuje ugovor o korišćenju podsticajnih sredstava.

Rešenje odnosno ugovor o korišćenju podsticajnih sredstava naročito sadrži iznos i namenu budžetskih sredstava, visinu učešća sopstvenih sredstava korisnika, dinamiku prenosa budžetskih sredstava, kao i obavezu redovnog izveštavanja ministarstva o utrošku sredstava.

A)Vaučeri

Vlada bliže propisuje uslove i način dodele i korišćenja sredstava Uredbom o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista na teritoriji Republike Srbije ("Sl.glasnik RS", broj 119/17).

Podsticanje razvoja domaćeg turizma sprovodi se kroz dodelu vaučera za subvencionisano korišćenje usluge smeštaja u ugostiteljskim objektima u trajanju od najmanje pet noćenja. Vaučer se može koristiti na teritoriji Republike Srbije, izuzimajući teritoriju gradova Beograda i Novog Sada (izuzeće se ne odnosi na zdravstvene ustanove koje organizuju boravak i pružaju usluge prevencije, lečenja i rehabilitacije, a pružaju usluge smeštaja i ishrane trećim licima u skladu sa Zakonom o turizmu, a koje se nalaze na teritoriji ovih gradova).

Usluge smeštaja pružaju privredni subjekti, druga pravna lica, zdravstvene ustanove koje organizuju boravak i pružaju usluge prevencije, lečenja i rehabilitacije, a pružaju usluge smeštaja i ishrane trećim licima, kao i fizička lica koja pružaju ugostiteljske usluge u kategorisanim objektima domaće radinosti i seoskog turističkog domaćinstva,

Korisnici vaučera u smislu ove uredbe su:

- 1) korisnici prava na penziju;
- 2) nezaposlena lica iz evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje i druga lica na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje (korisnici posebne novčane naknade i privremene naknade);
- 3) korisnici prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica, koji to pravo ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita;
- 4) korisnici prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica, koji to pravo ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje;
- 5) radno angažovana lica sa primanjima, koja ne prelaze iznos od 60.000 dinara mesečno;
- 6) ratni vojni invalidi i civilni invalidi rata sa primanjima, koja ne prelaze iznos od 60.000 dinara mesečno;
- 7) korisnici prava na naknadu na porodičnu invalidninu po palom borcu;

8) nosioci aktivnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji su se izjasnili da se bave isključivo poljoprivredom, upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službeni glasnik RS", br. 41/09, 10/13 - dr. zakon i 101/16).

Ministarstvo trgovine, turizma i objavljuje obaveštenje kojim se pozivaju Ugostitelji da se prijave radi realizacije šeme dodele vaučera korisnicima.

Za svaki objekat koji Ugostitelj stavlja u funkciju realizacije šeme dodele vaučera podnosi se posebna prijava.

Ministarstvo sačinjava listu Ugostitelja koji su ispunili uslove za realizaciju šeme dodele vaučera i objavljuje je na zvaničnoj internet prezentaciji Ministarstva.

Prijava sa potrebnom dokumentacijom podnosi se preko šaltera Javnog preduzeća "Pošta Srbije", Beograd, na teritoriji cele Republike Srbije, a evidentirane prijave sa priložima se pakuju (opremaju) i dostavljaju Ministarstvu, putem registrovane pismonosne pošiljke (rezervisane poštanske usluge).

Vrednost vaučera iznosi 5.000 dinara i navedeni iznos predstavlja maksimalni iznos sredstava, koja korisnik može jednom u toku kalendarske godine koristiti pri subvencionisanom korišćenju usluga smeštaja u ugostiteljskim objektima, bez obzira kolika je vrednost izvršene usluge smeštaja.

Broj prijava za dodelu vaučera ograničen je raspoloživim budžetskim sredstvima i rangiranje prijava vršiće se na osnovu datuma i vremena prijema na šalteru Javnog preduzeća "Pošta Srbije", Beograd.

Prijavljenim licima koja su stekla pravo na vaučer, Ministarstvo, preko Javnog preduzeća "Pošta Srbije", Beograd, dostavlja vaučere lično na adresu, putem registrovane pismonosne pošiljke (rezervisane poštanske usluge). U slučaju da korisnik vaučera koristi usluge smeštaja u većem iznosu od iznosa vaučera, Ugostitelju se refundira iznos u vrednosti vaučera. U slučaju da je vrednost vaučera veća od vrednosti pruženih usluga smeštaja, refundira se iznos sredstava u vrednosti pruženih usluga.

Vaučeri su se mogli koristiti zaključno sa 20. novembrom 2018. godine.

B) Subvencije za razvoj turizma za strane turiste

Uredbom o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 13/18) propisano je da pravo na dodelu subvencija mogu da ostvare turističke agencije organizatori turističkog putovanja, registrovane na teritoriji Republike Srbije, koje poseduju propisanu licencu. Subvencije se dodeljuju kao državna pomoć male vrednosti. Korisnik subvencije ostvaruje pravo na dodelu sredstava subvencija po realizaciji:

- 1) organizovanog dovođenja turističkih grupa stranih turista od strane korisnika subvencija;
- 2) organizovanog dovođenja turističkih grupa stranih turista od strane turističke agencije iz inostranstva, u kojoj realizaciji korisnik subvencije nastupa kao lokalni agent

Organizovanim turističkim putovanjem smatra se dovođenje najmanje 15 stranih turista, od strane korisnika subvencija, sa boravkom u kategorisanim ugostiteljskim objektima za smeštaj, u periodu od najmanje tri noćenja, na teritoriji Republike Srbije, kao i pružanje najmanje još dve turističke usluge.

Korisnik subvencija može da prodaje organizovano turističko putovanje:

- 1) neposredno stranim turistima;
- 2) preko turističke agencije iz inostranstva koja to putovanje dalje prodaje svojim državljanima, kao krajnjim korisnicima;
- 3) drugom subjektu sa sedištem u inostranstvu, koji za sopstvene potrebe (za poznate korisnike - za svoje zaposlene, članove udruženja ili asocijacija, sportiste koji organizovano dolaze na pripreme i sl.) kupuje to turističko putovanje.

Iznos sredstava subvencija, koje može da ostvari korisnik subvencija za organizovano turističko putovanje po jednom stranom turisti iznosi 10 evra za ostvarenih tri do pet noćenja, odnosno 15 evra za ostvarenih šest i više noćenja utvrđenih programom putovanja. Iznos sredstava subvencija, koje može da ostvari korisnik subvencija za organizovanje dela turističkog putovanja po jednom stranom turisti, iznosi pet evra.

Korisnik subvencija dostavlja ministarstvu propisan zahtev sa kompletnom dokumentacijom za realizovano organizovano turističko putovanje, odnosno za realizovano organizovanje dela turističkog putovanja najkasnije u roku od 60 dana, od dana realizacije turističkog putovanja, odnosno dela turističkog putovanja.

Krajnji rok za dostavu zahteva i dokumentacije je bio 20. novembar 2018. godine.